

BASISCURSUS

Wet bescherming persoonsgegevens
en andere privacywetgeving

evaluatie van privacyrichtlijn en -wet

Gerrit-Jan Zwenne
dinsdag 2 juni 2009

Universiteit Leiden

BIRD & BIRD

implementation report

- in veel gevallen (veel) te late implementatie
  - Ierland
- maar doelstellingen van richtlijn 95/46 gerealiseerd
  - vrije uitwisseling persoonsgegevens tussen lidstaten
  - en een hoog beschermingsniveau
- toch geen 'level playing field' in lidstaten
  - administratieve lasten
  - grote verschillen tussen lidstaten
- maar nog geen reden voor aanpassing richtlijn
  - volgens Commissie...

ontwikkelingen na 24 okt 1995*

internet

- virussen spyware malware
- Bodil Lindqvist
- peer-to-peer
  - KaZaA, bittorrent
  - St. Brein, iTunes, DRM
- spam, data harvesting enz.

veiligheid

- terrorisme, witwassen
- passagiers- en verkeers-gegevens
- opsporingsbevoegdheden

wetgeving

e-communicatie, verkoop op afstand, e-handel, enz

*data
explosion*

'overall problems'

- weinig aandacht voor handhaving
  - toezichthouders met (te?) veel taken
    - en weinig prioriteit voor handhaving
  - onafhankelijkheid van toezichthouders
    - in relatie tot financiering
- naleving door verantwoordelijken
  - perceptie van complexe, weinig terzake doende wetgeving
  - lage 'pakkans'
- weinig kennis bij betrokkenen over hun rechten

"patchy compliance"

bijzondere gegevens

huidige tekst

(33) Whereas data which are capable by their nature of infringing fundamental freedoms or privacy should not be processed unless the data subject gives his explicit consent...

voorstel tekst

(33) Whereas personal data revealing racial or ethnic origin, political opinions, religious or philosophical beliefs or trade union membership and personal data concerning health or sex life require special protection where they clearly describe intimate personal characteristics and their processing is particularly likely to infringe fundamental freedoms or privacy; whereas such data should in principle not be processed...

bijzondere gegevens

voorstel nieuwe onderdeel art. 8-2(f)

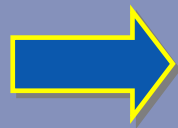
2. [the prohibition on the processing of special data] shall not apply where:

[...]

(f) processing is necessary for the performance of a contract to which the data subject is a party or in order to take steps at the request of the data subject prior to entering into a contract, provided that the data subject has been expressly informed that the processing will involve [special data]

toch (nog) geen aanpassing

- nog te weinig ervaring
  - als gevolg van late implementatie
- mogelijkheden voor oplossingen zonder aanpassing
  - subsidiariteit
- voorgestelde aanpassingen gaan ten koste van beschermingsniveau

dus open debat (en andere oplossingsstrategie-en)...?

Artikel 80 Wbp

september
2006!

knelpunten

Ministers van Justitie en van BZK
zenden binnen vijf jaar na de
inwerkingtreding van deze wet
aan de Staten-Generaal een
verslag over de doeltreffendheid
en de effecten van deze wet in de
praktijk

doel-
stellingen

resultaten

nationale evaluatie

twee fasen evaluatie – plus één

eerste fase

- literatuuronderzoek
- ten behoeve van onderzoeksopzet en vraagarticulatie

Eerste Fase
Evaluatie WBP
eLaw@Leiden
Universiteit Leiden

tweede fase

- juridisch en empirisch sociologisch
- kenbaarheid en werking van wet in de praktijk

Wat niet weet,
wat niet deert
Pro Facto RUG

Cie Brouwer

- beschermen veiligheid en persoonlijke levenssfeer

Gewoon doen!
Cie Brouwer

doelstellingen

- waarborgen hoog beschermingsniveau
- wegnemen belemmeringen vrij verkeer van persoonsgegevens
- versterken positie individuen d.m.v. grotere transparantie
- technologieonafhankelijkheid
- voorkomen inadequate administratieve formaliteiten
- enz

knelpunten

[...]

knelpunten werkingssfeer

omnibuswet gelaagd ondoorgrondelijk
'wet_voor_specialisten'

vage begrippen – interpretatievragen
ketensamenwerking

multi-jurisdictie-problemen
'wereld_van_internet'

knelpunten normatieve kaders

hoog abstractieniveau van normen
onvoldoende nadere ingevuld

procedurele gerichtheid
onpraktisch en/of contraproductief

gevoeligheid van gegevens context bepaald
smoelenboeken, pasfoto's etc.

toestemmingsmodaliteiten
ondubbelzinnig of uitdrukkelijk

knelpunten zelfregulering

opstellen gedragscode kost te veel
werking is beperkt flexibel
weinig toegepast in publieke sector

onafhankelijkheid functionaris lastig te
waarborgen - twijfels over transparantie
arms-length CBP toezicht

knelpunten transparantie

informatieplicht en kennisnemingsrechten
moeilijk in te vullen open normen

kostenvergoeding kennisnemingsrechten
onvoldoende

meldplicht leidt niet tot meer transparantie
meldingsregister ontoegankelijk

knelpunten toezicht

tot voor kort weinig procedures

weinig bekendheid bij m.n. civiele rechters

voorafgaand onderzoek duurt te lang
strafrechtelijke sancties sluiten niet aan bij
bestuursrechtelijke

*perfecte
wet of
knelpunt..?*

knelpunten internationaal

vergunningvereiste standard clauses

uitzondering op doorgifteverbod onduidelijk

uitvoeringskosten

“kost allemaal veel te duur”

bepert gepercipieerde meerwaarde

technologieonafhankelijkheid

beperkte aansluiting bij nieuwe technologie

‘wereld_van_internet’

Wetsvoorstel 31 841

*Wijziging van de Wet
bescherming
persoonsgegevens in
verband met de
vermindering van
administratieve lasten
en nalevingskosten,
wijzigingen teneinde
wetstechnische
gebreken te herstellen
en enige andere
wijzigingen*

bijzondere gegevens

- art. 22 en 23

melden

- art. 27 en 30

voorafgaand onderzoek

- art. 30

kennisneming en verbetering

- art. 38 en 39

direct marketing

- art. 41

doorgifte

- art. 75, 77 en 78

vragen?

gerrit-jan.zwenne@twobirds.com

<http://zwenneblog.weblog.leidenuniv.nl>